

HUSK BACKUP'EN – FØR DET GÅR GALT

Af Morten Hilmer og Kristoffer Engbo

Det er en katastrofe, hvis dine billeder forsvinder. HER FÅR DU DEN TOPPROFESSIONELLE METODE TIL STENSIKKER BACKUP, så dine fotos er sikret mod både computerfejl, tyveri og brand.

Når først man sidder med en harddisk, som computeren ikke kan genkende eller kommer hjem til et hus, hvor der har været indbrud eller vand-skade, er der to muligheder. Man kan sætte sig ned og græde over alle de forsvundne filer, eller man kan prise sig lykkelig for, at man har haft en god backupløsning, så man hurtigt kan trylle alle data frem igen.

Vil man være helt sikker på at have en optimal løsning til sikkerhedskopiering, er det værd at se på, hvordan de professionelle fotografer sikrer deres billeder og dermed levebrød. En god huskeregel, når det gælder backup, er 3-2-1-reglen. Det hedder den, fordi man bør have tre kopier af sine data, som opbevares på mindst to forskellige lokaliteter, hvoraf én af dem er placeret et sikkert sted.

Kort sagt betyder det, at dine billeder skal ligge

på tre forskellige harddiske. De tre diske skal ikke opbevares samme sted, da de i så fald er sårbare ved fx brand eller tyveri. Mindst en af diskene skal opbevares et sikret sted som i en bankboks eller i skyen.

Den primære harddisk er den, hvor man har sine billeder liggende, og som man bruger, når man arbejder med filerne i fx billedbehandling. De andre diske er backup-harddiske, som kloner filer fra den primære. Det kan virke uoverskueligt, så for at gøre det nemmere kan du sætte mærkater på, som fortæller, hvilken disk det er. Endelig er det en rigtig god idé at udskifte harddiskene med et par års mellemrum, da de bliver slidt, og risikoen for fejl stiger med alderen.

Gør din backup automatisk

For at undgå manuelt at kopiere filer fra den ene harddisk til den anden kan du bruge et særligt backupprogram, der automatiserer

processen. Du vælger selv, hvilke mapper som skal sikkerhedskopieres, og hvornår det skal gøres. Billedbehandler du et foto, sørger programmet automatisk for at opdatere filen på din backup. Det kan også automatisk opdatere filerne, så snart du kobler en ekstern harddisk til computeren.

Det allervigtigste er at finde en rutine for sikkerhedskopieringen og overholde den. Det nytter ikke at have et godt system, hvis den nyeste backup er flere måneder gammel. Får du først en god rutine, bliver det en naturlig del af arbejdsgangen, og så er du sikker på, at du stadig har dine billeder, selv om det værst tænkelige skulle ske.

Der er forskellige metoder til at lave backup af sine billeder, og her får du den helt sikre, som du kan bruge derhjemme. Er du på rejse, hvor du tager billeder, bør du også lave backup undervejs, og her får du også en metode til at sikre billederne på turen. ■

**DET SKAL
DU BRUGE**

Eksterne harddiske

Brug en ekstern harddisk som primær disk, mens programmer og biblioteker ligger på computerens interne harddisk. Vælg en ekstern harddisk med enten Fire-Wire 800-, usb 3- eller Thunderbolt-overførsel. De store modeller på 3,5 tommer er billigst, men besværlige at tage med sig og derfor bedst til stationære computere. De fås for omkring **1000 KRONER MED TRE TERABYTES**. Du kan købe endnu en model magen til, som du bruger som backupharddisk. De mindre modeller på 2,5 tommer får strøm fra usb-porten. Her får man **TO TERABYTES FOR OMKRING 1000 KRONER**.

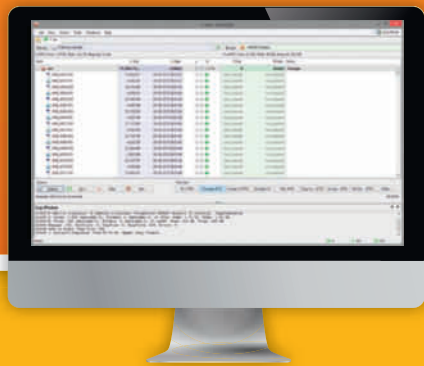

Det er skræmmende at opdage, at hele billedarkivet er væk, men du kan nemt sikre det mod katastrofer.

Synkroniseringsprogram

Formålet med et backup- eller synkroniseringsprogram er at lave automatiske sikkerhedskopier, som altid afspejler den primære harddisk. De holder øje med, hvilke filer der er ændret og sørger for kun at opdatere dem på backup-diskene. Et godt backup-program fås for omkring **ET PAR HUNDREDE KRONER**.

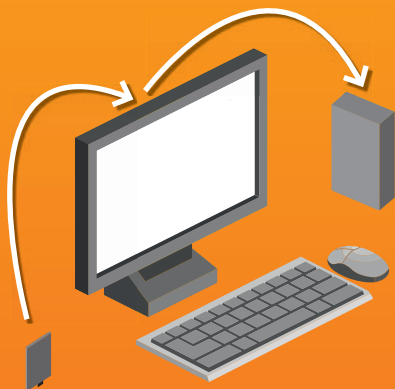
Ekstra backup

Data skal også opbevares et sted uden for hjemmet. Du kan bruge en tredje ekstern harddisk, som du jævnligt opdaterer og opbevarer i en bankboks, hvilket koster omkring **500 KRONER OM ÅRET**. En anden mulighed er at gemme en backup hos en tjeneste i skyen. De forskellige tjenester har typisk et tilhørende program, der automatisk kan sørge for at tage backup.

SÅDAN SIKRER DU DINE FOTOS

1. Overførsel

Billederne overføres fra hukommelseskortet via computeren til den primære eksterne harddisk. Du kan også overføre dem til computerens egen harddisk, men den bliver hurtigt fyldt, da man typisk også har musik, film og andet liggende. Brug gerne en kortlæser, der understøtter usb 3, der sikrer hurtig overførsel. Benyt Stifinder eller fx Lightrooms Import-funktion til overførslen. Slet ikke billeder på hukommelseskortet endnu. Der er mange måder at organisere sine billeder på, og én af dem er at flytte billederne over i en mappe, som hedder "Nye billeder" eller "Ikke sorteret". Du kan lave undermapper, som afspejler datoen for overførslen eller datoen, billedet er taget. Når du senere i processen har sorteret og ryddet op i de nyeste optagelser, kan du flytte dem over i en endelig mappe på primærdisken, der fx er navngivet efter, hvor og hvornår billederne er taget, eller hvem der er på dem. Dine billeder ligger nu kun på én harddisk, og det skal der hurtigst muligt laves om på.

2. Første backup

Så snart billederne er overført fra hukommelseskortet til din primære harddisk, laver du en backup af den primære disk til en anden ekstern harddisk. Du kan overføre filerne ved hjælp af Stifinder, men det er langt nemmere at bruge et backupprogram. Når sikkerhedskopieringen er færdig, kan du formatere dine hukommelseskort i kameraet. Når du laver denne backup, vil du også få synkroniseret de ændringer, du ellers har lavet i filerne på din primære disk, fx sortering og sletning af tidligere billeder, siden sidst du lavede en backup. Sørg også for at sikkerhedskopiere computerens indhold, heriblandt Lightrooms bibliotek og dine e-mails, ved hjælp af programmet. Inden du tager backupharddisken i brug første gang, bør du oprette to mapper. Den ene bruger du så til backup af computerens interne drev, mens den anden er til sikkerhedskopiering af primærdisken, hvor alle dine billeder ligger.

3. Anden backup

Nu skal billederne sorteres, bedømmes og have søgeord i fx Lightroom, så du hurtigt og nemt kan finde dem igen. Slet eventuelt de dårlige skud, hvis du tager mange ens billeder, så der måske kun er ét billede ud af 30, som er godt. Du kan også gå i gang med at billedbehandle de bedste. Køb en ny backup på backupdisken, så den er synkroniseret med den primære. Nu skal billederne gemmes et tredje sted, som skal være placeret et andet sted end i hjemmet. Her kan du bruge en backup-tjeneste i skyen eller endnu en ekstern harddisk, som du efterfølgende placerer hos bekendte eller i en bankboks. Husk, at du med jævne mellemrum skal opdatere den backup, som du har ude af huset. Du skal altså hente disken og opdatere den hjemme ved computeren fx en gang om måneden.

TIP:

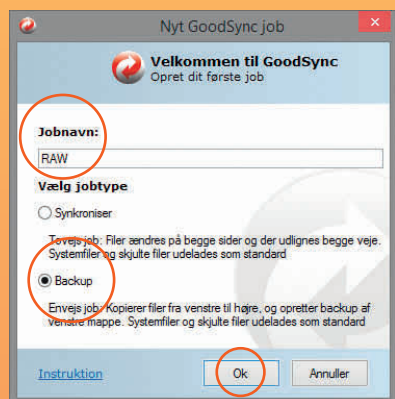
Med mange billeder er det en fordel med ubegrænset backup uden et loft på mængden af gigabytes. Tjek fx backblaze.com eller bitcasa.com, der begge giver muligheden.

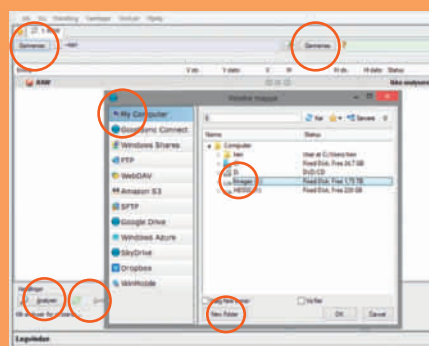
Programmet er på cd'en

Gør din backup automatisk

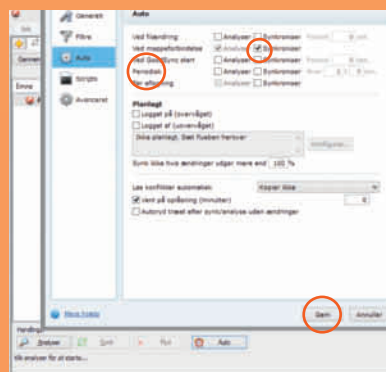
Her kan du se, hvordan du indstiller programmet GoodSync, som vi har gode erfaringer med, til automatisk at lave backup af dine data. Du finder en prøveversion på cd'en.

Sørg for, at dine eksterne harddiske er sluttet til computeren, og åbn programmet, som straks beder dig oprette en synkronisering. Skriv et passende navn ud for **Jobnavn**, fx RAW, og markér punkt **Backup**, der sørger for at kopiere data fra den ene harddisk til den anden. Klik på **Ok**.

Klik på **Gennemse** øverst i venstre side af hovedvinduet. I det nye vindue markerer du **My Computer**. Markér den harddisk, du vil tage backup af, fx computerens interne disk, C, eller din primære, eksterne harddisk. Klik på **OK**. Klik så på **Gennemse** i højre side, og markér nu din eksterne backupharddisk. Klik eventuelt på **New Folder** for at oprette en særlig mappe på backupdisken, og navngiv den. Klik på **OK**. Klik også på **OK** i boksen, som kommer frem. Vælg **Analyser**, og klik derefter på **Syngk** for at lave den første backup, som kan tage tid.

Klik på **Auto** nederst i hovedvinduet for at sætte en automatiseret backupproces i gang. Nu kan du fx markere **Analyser** og **Synkroniser** ud for **Ved mappeforbindelse**, så GoodSync tager backup, når de eksterne diske tilsluttes. Du kan også vælge at lave backup med jævne mellemrum ved at markere felterne ud for **Periodisk** og vælge et interval. Klik på **Gem**. Nu kan du klikke på plustegnet for at oprette en ny backupproces, der fx sikkerhedskopierer C-drevet.

Sådan tager naturfotografen backup på farten

For professionelle fotografer er en ordentlig backup næsten livsvigtig – også på rejser. Naturfotografen Morten Hilmer har altid denne vilde backupkuffert med sig, når han rejser eller er på længere fototure.

Selve kufferten er en Peli Case 1090, der er vandtæt og stødsikker. Morten har tilpasset den til indholdet ved at skære passende skiver af de medfølgende skumklodser.

De friske billeder gemmer Morten på to eksterne harddiske. Backupdisken sikkerhedskopierer også den bærbare.

Der er fire skumklodser, hvor der er klistret et stykke musemåtte på oversiden. Det forhindrer computeren, som er placeret i låget, i at skride, hvis kassen står skævt.

Kortlæseren har usb 3, så fotos fra kameraet hurtigt kan overføres til computer og harddiske.

Den bærbare computer er på 15 tommer og bruges til sortering og gennemgang af billeder samt eventuelt billedbehandling på farten.

Når Morten er hjemme igen, bliver billederne fra kufferten lagt ind på den primære harddisk og indgår i hans normale backupsystem.

Sådan kan du gøre

Er det for voldsomt med en decideret backupkuffert, når du tager på ferie, er der andre muligheder for at sikre dine nyeste billeder, indtil du kommer hjem og kan overføre dem til dit normale backupsystem.

LUKSUS-FERIE

Mange hoteller har efterhånden wi-fi-forbindelse, så du kan uploade dine friske skud til en tjeneste i skyen under rejsen for at sikkerhedskopiere dem. Med et wi-fi-kamera kan du på nogle trådløse netværk uploade uden brug af computer. Ellers kan du sende billederne via en bærbare computer. Vær dog opmærksom på, at upload-hastighederne sjældent imponerer, så det kan tage tid at overføre.

PRIMITIV FERIE

Har du ikke adgang til trådløst netværk, eller er det bare for langsomt, så sørg for at have rigeligt med hukommelseskort og en bærbare med. Overfør fotos til harddisken på den bærbare dagligt, og lad billederne ligge på kortene, som du altid har på dig – også hvis du er på shoppingtur eller lignende. På flyturen lægger du kortene i lommen og computer og kamera i håndbagagen.

